

Colecția *Pedagogia învățământului primar și preșcolar*

Anca-Georgiana Simion

**EVALUAREA PENTRU ÎNVĂȚARE:
ABORDĂRI INOVATOARE
ȘI PROIECTE PRACTICE
PENTRU EVALUAREA ACTIVĂ
ÎN ȘCOLI**

Presa Universitară Clujeană

Anca-Georgiana Simion

**Evaluarea pentru învățare:
abordări inovatoare și proiecte practice
pentru evaluarea activă în școli**

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

2025

**Colecția *Pedagogia învățământului primar și preșcolar*
este coordonată de Dana Amalia Jucan și Delia Muste.**

Referenți științifici:

Conf. univ. dr. Dana Jucan

Conf. univ. dr. Delia Muste

ISBN 978-606-37-2691-0

© 2025 Autoarea volumului. Toate drepturile rezervate. Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice mijloace, fără acordul autoarei, este interzisă și se pedepsește conform legii.

Tehnoredactare computerizată: Cristian-Marius Nuna

**Universitatea Babeș-Bolyai
Presă Universitară Clujeană**

Director: Codruța Săcelean

Str. B.P. Hasdeu nr. 51

400371 Cluj-Napoca, România

Tel.: +40)-744-687.884

E-mail: editura@ubbcluj.ro

<http://www.editura.ubbcluj.ro/>

<https://biblioteca.ubbcluj.ro/>

CUPRINS

Prefață	5
CAPITOLUL 1. Transformarea educației spre o abordare cognitivă	7
Mitul stilurilor de învățare	9
„Evaluarea învățării” vs „Evaluare pentru învățare”	10
Transferabilitate în învățare	12
Educație bazată pe competențe	21
Tendințe actuale în metodele de evaluare	30
CAPITOLUL 2. Evaluare pentru învățare	33
Tipuri de evaluare și considerente de implementare eficientă	33
Explorarea diverselor tipuri de instrumente de evaluare	42
Selectarea instrumentelor de evaluare adecvate	48
Crearea de instrumente de evaluare valide și de încredere	50
Portofoliile – instrumente de evaluare	52
CAPITOLUL 3. Utilizarea tehnologiei pentru evaluarea practică	54
Platforme și instrumente digitale pentru evaluarea la clasă	54
Considerații etice în evaluarea asistată de tehnologie	60
CAPITOLUL 4. Abordări inovatoare de evaluare activă în școli	66
Implementarea eficientă a evaluărilor bazate pe proiecte	66
Sarcini de evaluare pentru performanță și evaluări autentice	68
Evaluarea înțelegerii elevilor în învățarea bazată pe proiecte	72
Evaluarea proiectelor cu ajutorul rubricilor	73
Ce rămâne dincolo de prezentarea proiectelor?	74
Integrarea tehnologiei în evaluarea bazată pe proiecte	74

CAPITOLUL 5. Dezvoltarea personală și profesională a cadrelor didactice prin autoevaluare și reflecție	77
Strategii de autoevaluare și reflecție	77
Comunități profesionale de învățare	82
Mecanisme de autoreglare necesare formării continue	84
CAPITOLUL 6. Dezvoltarea abilităților de autoevaluare și reflecție la elevi	89
Promovarea abilităților de autoevaluare	89
Implementarea strategiilor de evaluare inter personale	93
Încurajarea practicilor reflexive – feedback	94
CAPITOLUL 7. Concluzii finale	98
Rezumatul punctelor cheie	98
Direcții viitoare în metodele practice de evaluare	101
Bibliografie consultată	103

Prefață

Principiile didacticii moderne s-au conturat în urma cercetărilor pedagogice desfășurate de-a lungul ultimului secol și se regăsesc, într-o formă adaptată, în practica educațională actuală. Ele contribuie semnificativ la modernizarea procesului educațional și susțin transformările continue ale sistemului de învățământ. În cadrul unei perspective sistemice asupra actului educațional, accentul se pune pe integrarea coerentă a tuturor componentelor – predare, învățare, evaluare și management educațional – care trebuie să funcționeze într-o relație dinamică și echilibrată.

Principiile învățării reprezintă repere esențiale pentru a înțelege cum se realizează procesul de învățare în mod eficient. Cu cât aceste principii sunt mai bine valorificate în strategiile didactice, cu atât elevii pot obține rezultate mai durabile și mai relevante. Aplicarea acestor principii presupune adaptarea demersului didactic la nevoile, stilurile de învățare și ritmul fiecărui elev, favorizând o învățare activă, reflexivă și centrată pe sens.

Continuând această idee, este esențial ca profesorii să devină designeri ai învățării, capabili să creeze contexte educaționale stimulative, să încurajeze autonomia și colaborarea, să dezvolte gândirea critică și creativitatea. Totodată, rolul evaluării formative devine central, deoarece oferă feedback valoros și sprijină procesul de auto-reglare al elevului. Într-o școală modernă, predarea nu se mai rezumă la transmiterea informațiilor, ci se transformă într-un demers colaborativ de construire a cunoașterii, ghidat de principii solide, validate științific și adaptate realităților contemporane ale învățământului.

Totodată, un alt element esențial pentru succesul învățării este relevanța – atât din perspectiva personală a elevului, cât și din perspectiva vieții reale. Învățarea devine cu adevărat semnificativă atunci când este conectată cu interesele, aspirațiile sau cultura elevilor. Această relevanță personală favorizează implicarea autentică în procesul educațional și crește motivația internă. Pe de altă parte, relevanța în viață vizează conexiunea cu situații, probleme sau contexte reale, în afara școlii. Copiii sunt mai dispuși să învețe și să rețină informații atunci când înțeleg cum și de ce le vor folosi în viitor.

Educația modernă trebuie să meargă dincolo de simpla acumulare de cunoștințe. Ea ar trebui să fie centrată pe probleme reale, pe proiecte aplicative și pe dezvoltarea

unor competențe transferabile. De exemplu, elevii pot fi implicați în realizarea unor prezentări digitale, aplicații simple, site-uri web sau proiecte multimedia care le permit să-și demonstreze înțelegerea și creativitatea. Aceste activități dezvoltă abilități practice, gândire critică, lucru în echipă și competențe digitale, toate esențiale într-o societate bazată pe cunoaștere.

Un aspect adesea ignorat, dar extrem de important, este transferul învățării – adică abilitatea de a aplica ceea ce s-a învățat într-un cadru educațional în alte contexte, inclusiv la locul de muncă. Dacă acest transfer nu se realizează, înseamnă că procesul de formare a fost incomplet sau inefficient.

Obiectivul esențial al educației este ca formarea în școală să producă efecte vizibile și utile în viața reală. Prin urmare, cadrele didactice au datoria să creeze contexte de învățare în care practica, relevanța și aplicabilitatea să fie prezente în mod echilibrat și constant. Numai astfel elevii pot deveni nu doar receptori de informații, ci actori activi în propriul proces de învățare și pregătire pentru viață.

Specialiștii în evaluare subliniază importanța evaluării în procesul de învățare, considerând-o un instrument activ și transformator, nu doar o simplă metodă de măsurare a performanței. Din acest punct de vedere, obiectivul evaluării nu este cuantificarea rezultatelor sau analiza meticuloasă a performanței ca scop în sine, ci de a furniza feedback pertinent și constructiv care poate facilita îndrumarea, corectarea și optimizarea predării zilnice în raport cu obiectivele stabilite.

În viziunea contemporană, evaluarea nu mai este considerată o etapă finală și izolată, ci un proces integrat și continuu în serviciul învățării și predării de calitate. Rolul sistemului este de a facilita luarea de decizii pedagogice informate, de a identifica în timp real dificultățile elevilor și de a stabili condițiile pentru intervenții adaptate și personalizate. În consecință, evaluarea își asumă rolul de instrument de reglare și dezvoltare în cadrul procesului educațional, depășind simpla sa funcție de instrument de control sau clasificare.

Adoptând această linie de raționament, se poate afirma că o cultură educațională contemporană favorizează evaluarea formativă și reflexivă, cu accent pe învățare, progres și dezvoltare. În consecință, educatorii își asumă rolul de facilitatori, orchestrând procesul de autoevaluare și coevaluare, încurajând astfel elevii să își asume un rol activ în înțelegerea propriului parcurs educațional. În acest fel, evaluarea contribuie la formarea unei atitudini responsabile și autonome față de învățare, pregătind elevii pentru contexte reale în care gândirea critică și autoreglarea sunt esențiale.

Prof. univ. dr. Cristian Stan

Simion Anca-Georgiana este lector universitar doctor la Departamentul de Științe ale Educației, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Universitatea Babeș-Bolyai. Activitatea sa de cercetare se concentrează pe teoria și metodologia evaluării, pe elaborarea și implementarea strategiilor de dezvoltare personală în contexte educaționale formale, pe dezvoltarea socio-emoțională a copiilor, precum și pe educația muzicală în învățământul antepreșcolar, preșcolar și primar. Interesele sale vizează modul în care evaluarea poate susține învățarea autentică și implicarea elevilor, cu accent pe proiectarea de abordări inovatoare și instrumente practice pentru evaluarea activă în școli. Prin lucrările sale, autoarea îmbină rigoarea științifică cu dimensiunea aplicativă, promovând o viziune asupra educației în care evaluarea, dezvoltarea personală și învățarea creativă contribuie la formarea integrală a copilului.

Lucrări publicate: *Exploring emotional regulation and metaevaluation through student reflections on feedback in higher education* (2025), *Promovarea valorilor pentru realizarea succesului academic* (2024), *The multifaceted impact of music on learning in traditional and music schools* (2024), *E-Assessment in the Context of Music Education in Primary School Students* (2024), *The impact of socio-emotional learning (SEL) on academic evaluation in higher education* (2023), *Promoting The Values Of Higher Education. Student Attitude And Personal Values* (2023), *Muzica, de la informativ la aplicativ* (2022), *Evaluarea în E-learning* (2021), *Formarea identității emoționale la școlarii mici prin intermediul audiției muzicale* (2020).

ISBN 978-606-37-2691-0